

Civilszervezeti észrevételek a Szennyvíziszap Kezelési és Hasznosítási Stratégiához (2018-2023)

A zöld civilszervezetek kezdetek óta figyelemmel kísérik a HUHA2 tervezési folyamatot, és aggasztónak találják a hulladékégetés felé elmozduló hazai hulladékgazdálkodást, stratégiai dokumentumokat, köztük e jelen stratégiai tervet.

1. Az anyag mellőzi a szennyvíziszap keletkezésének megelőzését, csökkentését. Csak olyan forgatókönyvvel számol, amelyben nő az iszap mennyisége, de nem tervez olyan helyi megoldásokat támogatni, melyek a szennyvíziszap mennyiségét csökkentik vagy azonos szinten tartják.

Javaslat: a stratégia vizsgáljon olyan forgatókönyvet, amelyben a szennyvíziszap keletkezését megelőzéssel csökkentik.

2. Sokszor hivatkoznak arra, hogy nem jó minőségű a szennyvíziszap, mert magas a nehézfém koncentráció.

Javaslat: Arra irányuló vizsgálatok kellenek, hogy honnan jön ez a szennyezés és tudatformáló vagy jogszabályi lépéseket kell tenni, hogy minimalizálódjon a szennyvizekben a toxikus kémiai anyagok koncentrációja

3. A stratégia álláspontja szerint nem fog tudni növekedni a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása, de ezt a Földművelésügyi Minisztérium semmivel sem támasztja alá. Részletes vizsgálatok szükségesek, hogy a szennyvíziszap jelenleg engedélyezett mezőgazdasági kihelyezése milyen hatásokat jelent. Különös tekintettel, vizsgálni szükséges, hogy a szennyvíziszap toxikus komponensei megjelennek-e a környezetben illetve az ott termelt terményekben.

Javaslat: A mezőgazdasági felhasználásról részletesebb elemzésre van szükség a stratégiában.

4. Energetikai hasznosításnál a biogáz termelés nem jelenik meg. Pedig az EU legújabb „Hulladékból energiát” közleménye¹ is azt hangsúlyozza, hogy a lebomló hulladékoknál az a legjobb megoldás, ugyanis anyagában történő hasznosítás és energetikai is megvalósul egyszerre. Ezeket is lehet később a hulladékgazdálkodási rendszerbe integrálni, csökkentve az ártalmatlanításra kerülő biológiailag lebomló hulladék mennyiségét. Az anyagban jelenleg csak egyetlen biogázos mintaprojekt terve szerepel (Üzemanyagcellás biogáz hasznosítás alkalmazása az Esztergomi Szennyvíztisztító Telepen); ugyanis mintaprojektekre csak olyan szennyvíztisztító telepeknél tettek javaslatot, amelyeknél a rothasztó kapacitás bővítése egyébként is szükséges.

Javaslat: Energetikai hasznosításnál a biogáz termelés ne csak mintaprojekt szintjén, hanem részletesebb elemzés szintjén jelenjen meg.

5. A szennyvíziszap-égetés csak és kizárólag monoégetőkben elfogadható, ez esetben még a visszamaradó hamu hasznosítható. Amint együttégetés történik, a végtermék veszélyes anyagokat tartalmazó salak és csak ártalmatlanítható lesz. A foszfor-visszanyerés lehetősége elvész, ha hulladékkal keverjük a szennyvíziszapot. Itt említjük meg, hogy az égetőművi salak a jelen szabályozás szerint nem minősül veszélyes hulladéknak, pedig veszélyes anyagokat tartalmaz.

¹ „The role of Waste to Energy in the circular economy (Brussels, 26.1.2017 COM(2017) 34 final

Javaslat: A szennyvíziszap-égetés esetében a stratégia mondja ki, hogy a monoégetés az elfogadható forgatókönyv. A stratégia ki kell, hogy mondja, hogy az égetőművi salakot ártalmatlanítani szükséges, mint veszélyes hulladékot.

6. Az anyag megemlíti, de a továbbiakban figyelmen kívül hagyja azt a problémát, hogy bizonytalan a jövőben mind a szennyvíziszap, mind a hulladék mennyisége, amit el lehetne égetni. Ha kiépült az égetőművi kapacitás, akkor azt folyamatosan tartani kell, nincs lehetőség változtatásokra, a rendszer rugalmatlanná válik. Az Európai Bizottság értékelő anyaga, az Országjelentés² is jelzi a hazai hulladékgazdálkodási problémákat - a három legfontosabb kihívás közé teszi a hulladékpolitikát- , és nem igazolja új égető építését.

Javaslat: a stratégia ne támogassa új égetők építését

2 A környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálata c. Országjelentés – MAGYARORSZÁG (http://ec.europa.eu/environment/eir/pdf/report_hu_hu.pdf)